

BUITENLAND

DE OPLEIDING DER DEENSCH E TANDARTSEN.

In Mei 1930 hield Prof. E. Budh—Jørgensen in Stockholm over bovengenoemd onderwerp een voordracht, welke is opgenomen in Tandlaegebladet Juni 1930, waarin hij uiteenzette de redenen, die uitbreiding van de 3-jarige tot een 4-jarige tandheelkundige opleiding in Denemarken wenschelijk maken en de richtlijnen langs welke die opleiding zich in de toekomst zal hebben te bewegen.

Reeds eerder in 1921 is in het T. v. T. over dit onderwerp geschreven, naar aanleiding van een artikel van de Deensche Tandarts Leth—Espensen, die klaagde over de stiefdochterlijke rol, welke de Tandartsenschool in Kopenhagen was toebedeeld, over de meer dan onvoldoende opleiding, die den aspirant-tandarts noodzaakte zijn studiën in het buitenland te voltooien en over de onverschilligheid waarmee de overheid stond tegenover alles wat deze opleiding betraf.

In den loop van deze 9 jaar is er veel veranderd en verbeterd, hoewel de wensch: uitbreiding van de opleidingstijd van 3 tot 4 jaar, die reeds vanaf 1887 door verschillende commissies werd geuit, nog steeds onvervuld is gebleven.

De opleiding bestaat op 't oogenblik uit een 3-jarige cursus (6 semesters) met onderwijs in theoretische en practische vakken op de Tandartsenschool in Kopenhagen, gevolgd door een 2-jarig verplicht assistentschap.

Deze school is een zelfstandige onderwijsinrichting, verbonden aan de Universiteit, doordat het onderwijs in Anatomie, Histologie, Physiologie, Pharmacologie en algemeene Pathologie, Chirurgie met Bacteriologie gegeven wordt door docenten van de Universiteit, terwijl met het onderwijs in de Chemie belast is een leeraar van de polytechnische school.

Er is een raad van docenten. In overleg met dezen raad worden gekozen: door het ministerie v. Onderwijs, waaronder de school res-

sorteert, een directeur, telkens voor den tijd van 6 jaar en twee Censoren voor elk examenvak, welke niet aan het onderwijs mogen deelnemen.

Prof. B. J. behandelt dan eerst aan de hand van een lesrooster het onderwijs, zooals dit op het oogenblik gegeven wordt en daarna de gewenschte veranderingen.

De *Theoretische* vakken zijn:

Chemie. 3 uur per week in het 1e semester; 2 uur per week 2e semester.

Omvat: anorganische en organische chemie met in 't bijzonder de iontheorien.

In het 2e semester ook praktische scheikunde (3 u. p. week), waar een bepaald programma moet doorgewerkt worden. De docent in chemie geeft verder onderwijs in: metallurgie, metallographie, electrochemie (radioactieve stoffen, electron-, röntgenstralen) en materiaal leer (vulmaterialen, gips, rubber enz.) Dit onderwijs vindt plaats in overleg met de docenten in conserveerende en prothetische tandheelkunde.

Anatomie: 2 u. p. week in 1e, 2e en 3e semester.

Omvat: algemeene anatomie met uitvoerige behandeling van anatomie en histologie van mondholte en omgeving.

Physiologie: 1 u. per week in 2e en 3e semester.

Omvat de algemeene physiologie, terwijl de voor den tandarts belangrijkste gedeelten (spijsvertering, ademhaling, bloedsomloop, zenuwstelsel en interne secretie) uitvoerig behandeld worden.

Alg. Pathologie en Chirurgie: 2 u. p. week 3e, 4e, 5e en 6e semester.

Het onderwijs bestaat uit: voordrachten, demonstraties en scripties, terwijl 1 maal per week in de Frederiksberg Polikliniek voor studenten v. h. 5e en 6e semester praktische demonstraties, kleine chirurgische ingrepen en diagnostiekoefeningen gehouden worden.

Omvat: algemeene pathologie, chirurgie en uitgebreide behandeling van de voor den tandarts belangrijke stof: wond- en wondbehandeling, koorts, verschillende ontstekingsvormen, gezwellen enz.

Verder algemeene operatieleer, antiseptiek, resectie, amputatie enz.

Pharmacologie: 1 u. p. week 5e en 6e semester.

Omvat: leer van de geneesmiddelen, (— gif — tegengif, behandeling v. vergiftigingen) en de bepalingen voor den tandarts omtrent het voorschrijven van geneesmiddelen.

Bacteriologie.

Het onderwijs hierin wordt gegeven onder algemeene pathologie en chirurgie.

Bovendien is er een practische cursus in het Universiteitslaboratorium van het Rijkshospitaal. De studenten zijn verdeeld in 3 afdelingen die elk een cursus van 30 dagen (3 u. per dag) volgen.

Röntgenologie: Het ministerie heeft juist zijn goedkeuring gehecht aan het besluit tot het benoemen van een speciale lector in dit vak. Gehouden zullen worden 12—15 voordrachten, terwijl de studenten in de gelegenheid gesteld zullen worden het maken van opnamen bij te wonen.

De *Klinisch-practische* zijde van het onderwijs omvat:

Protheseleer verdeeld in:

Elementaire prothese (plaatprothese en obturator).

Uitgebreide prothese (kroon-brugwerk, regulatie en prothetische behandeling v. kaakfracturen).

Sinds 1909 is regulatie geen apart vak en heeft het zich als doelmatig bewezen dat het hier is ondergebracht.

In het 4e Semester worden voordrachten over regulatie gehouden.

Specieele chirurgie: 2 u. p. week 3e en 4e semester.

6 u. p. week 5e en 6e semester.

Per week worden drie voordrachten gehouden.

Conserveerende tandheelkunde.

Hierin wordt gedurende 2½ jaar onderwezen, beginnend met het 2e semester, terwijl per week 2—3 voordrachten gehouden worden.

Iets bijzonders van deze Tandartsenschool is het *Policlinisch onderwijs*. De lector hier onderzoekt de nieuwe patienten en verwijst ze naar de verschillende afdelingen. Hier kunnen de studenten zich, in het 2e, 3e en 4e sem., klinisch ontwikkelen, ook en vooral wat betreft het behandelen van kinderen. Om beurten nemen 2 studenten van het laatste jaar aan dit onderwijs deel, waardoor zij gelegenheid hebben zich te oefenen in diagnostiek en beoordeeling van de te volgen behandeling.

Over de klinisch-practische zijde van het onderwijs is Prof. B. J. grootendeels tevreden. Aan alle billijke eischen is voldaan, hoewel uitbreiding van het onderwijs in specieele chirurgie en voor de studenten van het laatste jaar openstelling van de gelegenheid tot het bezoeken van b.v. de rhinologische en oto laryngologische klinieken gewenscht zou zijn.

Wat de theoretische zijde betreft zien we overal in de verschillende landen, langs verschillende wegen, het zoeken naar een breedere medische basis en van de wenschen die hieromtrent in Denemarken worden uitgesproken zijn vele dezelfde als die in het rapport van de O. en E. commissie van 1926 worden geuit n.l.

Uitbreiding en verdieping van het onderwijs in chemie, (materiaalleer), anatomie, histologie en physiologie, aangevuld met praktische cursussen in microscopie en histopathologie. Verschillende andere wenschen in datzelfde rapport uitgesproken zijn hier reeds vervuld: b.v. Er wordt reeds onderwijs gegeven in chemie, er is een praktische cursus in bacteriologie. Pharmacologie wordt gegeven in het 5e en 6e semester, zoodat de student tegelijk de theorie en de praktische toepassing krijgt, en tot in het laatste semester worden voordrachten gehouden in pathologie en chirurgie (+ bacteriologie).

Zonder verlenging van den opleidingstijd tot 4 jaar is geen uitbreiding van de theoretische vakken te verkrijgen.

In 1920 was bijna dit doel bereikt, toen ondervond de Tandartsenschool een groote teleurstelling doordat de, in 1919 in opdracht van het ministerie van Onderwijs, uitgewerkte plannen voor een nieuwe school, op grondslag van 4-jarige opleiding met „Studenten-examen” als uitgangspunt, door het nieuwe ministerie in 1920 werden verworpen, daar zij meenden liever de benoodigde gelden (2.600.000 Kr.) voor andere staatsdoeleinden te moeten gebruiken. Zoolang de Overheid op dit standpunt blijft staan, zoolang bovendien, zooals

Prof. B. J. eenigszins sarcastisch opmerkt, overheid en publiek zóó tevreden zijn over en zoo geïmponeerd zijn door de huidige manier van uitoefening van de Tandheelkunst, zoolang zal verlenging van den opleidingstijd wel een vrome wensch blijven. Men moet ervan doordrongen worden dat een meer wetenschappelijke opleiding der tandartsen, de hulp, aan de lijdende menschheid verschaft, beter, rationeeler en economischer zal maken.

Wormerveer, Sept. 1930.

ANNIE C. AVIS.

UNIVERSITEIT ZÜRICH.

Naar wij vernemen heeft Prof. Gysi zijn professoraat neergelegd en is opgevolgd door Dr. Han Spreng, leider van de prothetische afdeeling aan de Universiteit te Bazel.
